

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.11.2015
COM(2015) 578 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Raportul anual pentru 2015 privind politicile de dezvoltare și asistență externă ale
Uniunii Europene și punerea lor în aplicare în 2014**

{SWD(2015) 248 final}

Obiectivele de dezvoltare ale mileniului și depășirea lor — o viață decentă pentru toți, pretutindeni

În 2014, Uniunea Europeană (UE) și statele sale membre au rămas cel mai mare furnizor de ajutor pentru dezvoltare din lume și au promovat valorile europene fundamentale ale păcii, securității, dezvoltării durabile, reducerii sărăciei și respectării drepturilor omului în întreaga lume. UE a continuat să sprijine domeniile prioritare din „agenda schimbării”¹, în special drepturile omului, democrația și alte elemente-cheie ale bunei guvernante și ale creșterii durabile și favorabile incluziunii.

În cursul anului 2014, UE a elaborat răspunsuri cuprinzătoare pentru a soluționa crizele majore, cum ar fi conflictul din Ucraina, crizele din Republica Centrafricană și Sudanul de Sud, teroarea răspândită de către Da'esh în Orientul Mijlociu și în afara acestuia, precum și epidemia de Ebola din Africa de Vest.

Comunicarea Comisiei „**O viață decentă pentru toți: de la viziune la acțiune colectivă**”, din iunie 2014², stabilește poziția UE în negocierile internaționale privind Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), ca o continuare a Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM), descriind principalele principii și propunând domenii prioritare și obiective potențiale pentru agenda de dezvoltare post-2015 și pentru obiectivele de dezvoltare durabilă. Comunicarea a fost aprobată de Consiliu la 16 decembrie 2014³.

Îndeplinirea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului

Odată cu apropierea termenului limită pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului, termen stabilit pentru anul 2015, s-au înregistrat progrese semnificative în vederea îndeplinirii acestora. Primul obiectiv de dezvoltare al mileniului **privind reducerea la jumătate a sărăciei extreme** a fost atins în 2010, cu cinci ani înainte de termen. În același an a fost atins și obiectivul de dezvoltare al mileniului privind reducerea la jumătate a numărului de persoane care nu au **acces la apă potabilă curată**.

Având în vedere că, la nivel mondial, proporția persoanelor subnutrite a scăzut de la 23,2 % în perioada 1990-1992 la 14,9 % în perioada 2010-2012, obiectivul de **a reduce la jumătate numărul persoanelor afectate de foamete** este realizabil.

În America Latină și Caraibe, Asia de Est, regiunea Pacificului, Europa și Asia Centrală, obiectivul de dezvoltare al mileniului privind garantarea posibilității ca **pretutindeni în lume copiii să încheie un ciclu complet de învățământ primar** a fost îndeplinit. Progrese importante au fost înregistrate în ceea ce privește **paritatea de gen** în învățământul primar, cu o rată de școlarizare de 97 % a fetelor în raport cu băieții pentru țările în curs de dezvoltare.

Sprijinul semnificativ acordat de UE a contribuit la realizarea de progrese privind obiectivele de dezvoltare ale mileniului **în materie de sănătate**. În anul 2012, **rata mortalității la copiii sub cinci ani** a ajuns la aproape jumătate din valoarea înregistrată în 1990. În mod similar, între anii 1990 și 2013, **rata mortalității materne** a scăzut cu 45 %. Între anii 2001 și 2012, **numărul de noi infectări cu HIV** a scăzut cu 44 %. Cazurile de **tuberculoză** și decese cauzate de aceasta sunt în scădere, iar obiectivul de a reduce răspândirea sa la jumătate este în curs de realizare. Obiectivul privind **malaria** poate fi, de asemenea, îndeplinit în totalitate, între 2010 și 2012 înregistrându-se o scădere cu 42 % a ratei de mortalitate cauzată de malarie.

¹ [https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-development-policy/agenda-change_en_COM\(2011\)637_final_13.10.2011](https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-development-policy/agenda-change_en_COM(2011)637_final_13.10.2011)

² COM (2014) 335, 2.6.2014

³ <http://www.consilium.europa.eu/en/workarea/downloadasset.aspx?id=40802190987>

Colaborarea pentru viitor

UE și statele sale membre sunt în continuare cel mai mare furnizor de asistență oficială pentru dezvoltare (AOD) din lume. Per ansamblu, **asistența oficială pentru dezvoltare acordată de UE s-a ridicat la un total de 58,2 miliarde de euro în 2014**, ceea ce corespunde unui procent de 0,42 % din venitul național brut (VNB) cumulat. Asistența oficială pentru dezvoltare acordată în total doar de statele membre ale UE în 2014 s-a ridicat la 56,1 miliarde de euro sau 0,41 % din venitul național brut cumulat. În 2014, Comisia Europeană și-a continuat sprijinul politic și financiar pentru dezvoltare pe plan mondial, angajând peste 9,9 miliarde de euro la asistența externă pentru dezvoltare⁴, ceea ce reprezintă aproximativ 7 % din bugetul general al UE pentru anul 2014.

Articolul 208 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) stipulează că UE „ține seama de obiectivele cooperării pentru dezvoltare la punerea în aplicare a politicilor care pot afecta țările în curs de dezvoltare”. Includerea **coerenței politicilor în favoarea dezvoltării** (CPD) în legislația sa primară face ca UE să se evidențieze pe scena internațională. Odată cu investitura **Comisiei Juncker**, din 1 noiembrie 2014, s-a creat o nouă modalitate de lucru, care este în sine un instrument pentru coerența politicilor. Grupurile de domenii de competență conduse de vicepreședinții Comisiei favorizează elaborarea de politici cu o dimensiune transversală, care contribuie la asigurarea unei abordări cuprinzătoare a obiectivelor de dezvoltare, abordare care duce la creșterea eficacității cooperării pentru dezvoltare a UE.

În anul 2014, Comisia și-a continuat eforturile de consolidare a CPD la toate nivelurile. La începutul anului 2014, serviciile Comisiei și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) au derulat în comun un prim exercițiu de raportare din partea delegațiilor cu privire la CPD. Cele 41 de rapoarte primite au vizat 62 de țări partenere.

Noua Comisie a introdus de asemenea o schimbare de mandat și de nume. Ca răspuns la evoluția agendei globale de dezvoltare, Direcția Generală Dezvoltare și Cooperare a devenit Direcția Generală Cooperare Internațională și Dezvoltare (DG DEVCO). Neven Mimica a fost numit comisar european pentru cooperare internațională și dezvoltare.

Grupul comisarilor responsabili cu acțiunea externă (CGEA) prezidat de Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și vicepreședintele Comisiei (ÎR/VP), Federica Mogherini, a început să se reunească în mod regulat în noiembrie 2014. Membrii CGEA sunt comisarii pentru cooperare internațională și dezvoltare, comisarul pentru politica europeană de vecinătate și negocieri privind extinderea, comisarul pentru comerț și comisarul pentru ajutor umanitar și gestionarea crizelor. Ceilalți comisari sunt invitați să se alăture grupului în funcție de subiectele de pe ordinea de zi a fiecărei reuniuni.

În anul 2014, în urma transferării Direcției pentru Politica Europeană de Vecinătate de la DG DEVCO la fosta Direcție Generală Extindere, a fost creată de asemenea Direcția Generală Vecinătate și Negocieri privind Extinderea (DG NEAR).

Programarea viitoarei cooperări pentru dezvoltare

Anul 2014 a fost primul an din cadrul financiar multianual 2014-2020, an în care s-au adoptat un număr mare de documente de planificare multianuală orientativă, care se referă atât la cooperarea bilaterală de la nivel național și regional, cât și la programele tematice. Documentele de programare pentru cooperarea cu țările partenere au urmat în mod aproape exclusiv o abordare prin care nu au

⁴ Angajamentele sunt promisiuni juridice de a cheltui bani pentru anumite proiecte, contracte etc. fie în același an cu angajamentul, fie mai târziu. Plățile se referă la fondurile care urmează a fi plătite într-un anumit an.

mai fost întocmite documente de strategie de țară separate, specifice pentru UE, ci programarea se referea în mod direct la politicile și strategiile proprii ale țărilor partenere. În conformitate cu „agenda schimbării”⁵, programarea a fost caracterizată de o concentrare sectorială puternică pentru a spori impactul ajutorului acordat de UE și capacitatea de gestionare a acestuia.

La Summitul Africa-UE desfășurat la Bruxelles în aprilie 2014, Strategia comună Africa-UE⁶ a primit un nou impuls, precum și orientări politice pentru a duce mai departe parteneriatul UE-Africa. Noile priorități stabilite în foaia de parcurs comună pentru perioada 2014-2017 s-au reflectat imediat în procesul de programare al UE, în special în ceea ce privește Instrumentul financiar pentru pace în Africa⁷ din cadrul Fondului european de dezvoltare (FED) și **Programul panafrican**⁸ nou creat, primul program la nivel continental din cadrul Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare (ICD)⁹.

În anul 2014, Comisia și statele membre și-au menținut eforturile către o **programare în comun** a cooperării pentru dezvoltare. Procesul a fost continuat în 18 țări partenere, iar în 14 țări partenere¹⁰ au fost finalizate documentele referitoare la programarea în comun. Majoritatea țărilor implicate în programarea în comun se situează fie printre țările cel mai puțin dezvoltate, fie în grupul celor cu venituri medii-inferioare, mai mult de jumătate dintre acestea fiind clasificate de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) drept state fragile.

Punerea în aplicare a șase instrumente noi de finanțare externă – Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, Instrumentul european de vecinătate¹¹, Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II)¹², Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace¹³, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului¹⁴, precum și Instrumentul de parteneriat¹⁵ – finanțate de către bugetul UE a început în anul 2014. Noile instrumente transpun prioritățile Agendei schimbării în termeni operaționali. În perioada 2014-2020, suma totală alocată pentru aceste instrumente este de 51,4 miliarde de euro.

Cel de al **11-lea Fond european de dezvoltare (FED)**, care rămâne în afara bugetului UE, a intrat în vigoare în martie 2015, cu un volum financiar de 30,5 miliarde de euro pentru cooperarea cu țările din Africa, zona Caraibelor și Pacific (ACP), precum și cu țările și teritoriile de peste mări (TTPM)¹⁶.

Punerea în aplicare a agendei schimbării

Parteneriatul mondial pentru o cooperare eficace în scopul dezvoltării (GPEDC), un forum multilateral pe bază de voluntariat, este un cadru esențial pentru agenda privind eficacitatea ajutorului și a dezvoltării. Prima **reuniune GPEDC la nivel înalt a avut loc în Mexic în luna aprilie 2014** și a întrunit un grup realmente diversificat de donatori și de parteneri care s-au concentrat asupra unor chestiuni importante pentru țările în curs de dezvoltare, și anume mecanismele de monitorizare și evaluare a progreselor realizate, precum și angajamentul de îmbunătățire a

⁵ COM (2011) 637 final, 13.10.2011.

⁶ https://ec.europa.eu/europeaid/regions/africa/continental-cooperation/joint-africa-eu-strategy_en

⁷ https://ec.europa.eu/europeaid/regions/africa/continental-cooperation/african-peace-facility_en

⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/regions/africa/continental-cooperation/pan-african-programme_en

⁹ Regulamentul (UE) nr. 233/2014; JO L 77, 15.3.2014, p. 44.

¹⁰ Birmania/Myanmar, Burundi, Cambodgia, Ciad, Comore, Ghana, Guatemala, Laos, Mali, Namibia, Rwanda, Senegal, Sudanul de Sud și Togo

¹¹ Regulamentul (UE) nr. 232/2014; JO L 77, 15.3.2014, p. 27.

¹² Regulamentul (UE) nr. 231/2014; JO L 77, 15.3.2014, p. 11.

¹³ Regulamentul (UE) nr. 230/2014; JO L 77, 15.3.2014, p. 1.

¹⁴ Regulamentul (UE) nr. 235/2014; JO L 77, 15.3.2014, p. 85.

¹⁵ Regulamentul (UE) nr. 234/2014; JO L 77, 15.3.2014, p. 77.

¹⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:r12102>

eficacității pe teren. În cadrul reuniunii desfășurate în Mexic au fost lansate 39 de inițiative voluntare.

În cadrul reuniunii din Mexic a fost lansat „EU Aid Explorer”¹⁷, care face parte din acțiunile întreprinse la nivelul UE pentru a spori transparența și a îmbunătăți asumarea răspunderii. Cetățenii și partenerii UE pot verifica modul în care sunt utilizate fondurile donatorilor, iar donatorii își pot îmbunătăți la rândul lor coordonarea și eficiența.

La 13 mai 2014, Comisia a adoptat o comunicare privind **„Un rol mai puternic pentru sectorul privat în realizarea creșterii durabile și favorabile incluziunii în țările în curs de dezvoltare”**¹⁸. Această nouă strategie introduce implicarea sectorului privat ca fiind o dimensiune nouă și esențială a cooperării UE pentru dezvoltare, cu scopul de a îmbunătăți mediul de afaceri și condițiile pentru dezvoltarea sectorului privat în țările partenere și de a încuraja o mai mare implicare în dezvoltare a sectorului privat.

Comisia **recunoaște „finanțarea mixtă”**, cu alte cuvinte, combinarea granturilor UE cu împrumuturi sau capital din partea altor finanțatori publici și privați, drept un instrument important pentru mobilizarea de resurse suplimentare pentru dezvoltare. Până la sfârșitul anului 2014, cu granturi de peste 1,99 miliarde de euro de la bugetul UE, FED și statele membre au finanțat 233 de proiecte și au mobilizat împrumuturi de aproximativ 19 miliarde de euro de la instituțiile financiare europene și de la băncile de dezvoltare regională. Prin combinarea strategică a granturilor UE cu finanțarea de pe piață, finanțarea mixtă a contribuit la mobilizarea unor investiții de peste 44 de miliarde de euro în țările partenere ale UE.

În 2014, granturi UE în valoare totală de 419 de milioane de euro au mobilizat un volum total al investițiilor estimat la aproape 7,7 miliarde de euro. Comisia s-a angajat să mărească ponderea ajutorului acordat de UE prin intermediul unor instrumente financiare inovatoare și a identificat instrumente, domenii-cheie și sectoare în care finanțarea mixtă poate fi utilizată mai mult¹⁹.

Din noiembrie 2011, când a fost lansat **„Noul acord privind implicarea în statele fragile”**²⁰, s-a făcut un progres substanțial cu privire la îmbunătățirea politicii și practicilor actuale în materie de dezvoltare la nivel de țară și prin reforme. UE joacă un rol activ în cadrul Rețelei internaționale privind conflictele și fragilitatea a OCDE și în cadrul dialogului interguvernamental internațional privind consolidarea păcii și construcția statală.

În calitate de **promotor fervent al drepturilor omului**, în anul 2014 UE a purtat discuții pe această temă cu 37 de țări și grupări regionale partenere. Angajamentul UE în acest domeniu s-a reflectat în elaborarea și punerea în aplicare a unui set de instrumente pentru **„o abordare bazată pe drepturi”**, care să cuprindă toate elementele legate de drepturile omului din cooperarea UE pentru dezvoltare²¹. În mai 2014, concluziile Consiliului au salutat această etapă importantă²².

Bazându-se pe angajamentele politice ale UE de a sprijini **actorii nestatali**, cum ar fi organizațiile societății civile (OSC) și autoritățile locale²³, programul tematic privind organizațiile societății civile și

¹⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-434_en.htm?locale=en

¹⁸ COM(2014) 263 final, 13.5.2014.

¹⁹ COM(2014) 733 final, 15.2.2014.

²⁰ <http://www.newdeal4peace.org/>

²¹ COM(2014) 152 final, 30.4.2014

²² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/foraff/142682.pdf

²³ COM(2012) 492 final privind societatea civilă, SWD (2012) 457 final privind educația pentru dezvoltare și acțiunile de sensibilizare, COM (2013) final privind autoritățile locale.

autoritățile locale, adoptat în iulie 2014²⁴ în cadrul ICD, urmărește consolidarea acestor actori în țările partenere.

În 2014, 56 de țări au beneficiat de o alocare națională totală de 152 de milioane de euro în sprijinul inițiativelor întreprinse la nivel național pentru susținerea **acțiunilor organizațiilor societății civile** pentru consolidarea guvernantei, asumarea răspunderii de către instituțiile publice și elaborarea unor politici favorabile incluziunii. În mod similar, 29 de țări au beneficiat de o alocare națională totală de 14,5 milioane de euro pentru inițiative la nivel de țară care vizau sprijinirea autorităților locale și a asociațiilor naționale de autorități locale.

În anul 2014, au fost consolidate rezultatele pozitive ale politicilor din 2011 în materie de **sprijin bugetar** și noua lor abordare operațională. Acest lucru a îmbunătățit considerabil coerența și modul de raportare, precum și gestionarea riscurilor și dialogul politic. Până la sfârșitul anului 2014, au fost puse în aplicare 233 de programe de sprijin bugetar în 84 de țări și de teritorii de peste mări, în cuantum total de 11,175 de miliarde de euro. În 2014, plățile de sprijin bugetar au însumat peste 1,6 miliarde de euro, ceea ce reprezintă 15,9 % din totalul plăților aferente AOD.

UE își menține **angajamentul de a dedica cel puțin 20 % din ajutorul UE sprijinirii incluziunii sociale și a dezvoltării umane**. În prezent, cheltuielile privind dezvoltarea umană reprezintă 25 % din fondurile alocate din programul tematic privind bunurile publice mondiale și provocările aferente din cadrul ICD, în conformitate cu angajamentele asumate față de Parlamentul European. Cercetarea și inovarea pot contribui la dezvoltare prin consolidarea potențialului uman și a infrastructurilor, precum și prin crearea de noi servicii și produse prin programul UE „Orizont 2020”.

De asemenea, UE se angajează ferm **să aloce cel puțin 20 % din totalul cheltuielilor sale pentru acțiunile de combatere a schimbărilor climatice**. Integrarea aspectelor legate de mediu și a celor legate de schimbările climatice în cooperarea pentru dezvoltare rămâne o prioritate de vârf, cel puțin 20 % din buget fiind alocat pentru acțiuni de combatere a schimbărilor climatice. Un alt obiectiv strategic important al UE este acela de a se asigura că până în anul 2015 finanțarea pentru biodiversitate se dublează. Inițiativa emblematică²⁵ a UE intitulată **Biodiversity for Life (B4Life)** a fost lansată la 22 mai 2014 pentru a ajuta țările cele mai sărace în vederea protejării ecosistemelor, a combaterii infracțiunilor îndreptate împotriva speciilor sălbatice și a dezvoltării economiilor ecologice. Pentru perioada 2014-2020, inițiativa va avea un buget estimativ de până la 800 de milioane de euro.

În cursul anului 2014, a fost lansată o evaluare strategică a sprijinului UE pentru **egalitatea de șanse între femei și bărbați** și emanciparea femeilor în țările partenere.

Creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii

Aproximativ 1,4 miliarde de persoane din întreaga lume nu au acces la electricitate și aproape trei miliarde de persoane depind de combustibili solizi (biomasă tradițională și cărbune) pentru gătit și încălzire. Energia este esențială pentru eradicarea sărăciei, accesul la apă curată, creșterea economică, sănătate, educație, emanciparea femeilor și securitatea alimentară.

În septembrie 2014, în marja Summitului ONU privind clima de la New York, UE a semnat împreună cu țările africane cinci declarații comune privind intensificarea cooperării în domeniul energiei pentru consolidarea legăturilor politice dintre angajamentele politice ale țărilor partenere în domeniul energiei și acțiunile de sprijin finanțate de UE și de alți donatori relevanți.

²⁴ COM(2014) 4865 final, 15.7.2014.

²⁵ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-593_en.htm?locale=en

În vederea catalizării investițiilor din sectorul privat în accesul la energie, a fost alocată suma de 75 de milioane de euro. În vederea consolidării fezabilității, a durabilității și a mobilizării resurselor UE alocate cooperării în domeniul energiei, în special în ceea ce privește electrificarea rurală, a fost înaintată o propunere privind **o nouă inițiativă de finanțare pentru electrificarea rurală (ElectriFI)**.

Buna guvernare

În anul 2014, UE a continuat să sprijine democrația în întreaga lume, din vecinătatea UE până în Africa Subsahariană, Asia și America Latină. Pentru sprijinirea alegerilor, consolidarea parlamentelor și a partidelor politice, precum și pentru dezvoltarea mass-media, au fost alocate peste 93 de milioane de euro.

În anul 2014, UE a continuat să sprijine operaționalizarea **arhitecturii de guvernare africane** prin punerea sumei de 9,8 milioane de euro la dispoziția Comisiei Uniunii Africane, pentru ca aceasta să își perfecționeze capacitățile de a monitoriza alegerile, a Parlamentului Panafrican și a Curții și Comisiei Africane a Drepturilor Omului și ale Popoarelor.

Cu un buget anual de aproximativ 40 de milioane de euro provenit din Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului, **misiunile UE de observare a alegerilor** au continuat să instaureze un climat de încredere și să consolideze fiabilitatea și transparența proceselor electorale democratice.

În 2014, în Egipt, Guineea Bissau, Kosovo, Malawi, Maldive, Mozambic și Tunisia au fost desfășurate șapte misiuni de observare a alegerilor. O echipă de evaluare a alegerilor a desfășurat o misiune în Afganistan, în timp ce în Algeria, Bolivia, El Salvador, Fiji, Irak, Libia, Mauritania, Nigeria și Thailanda s-au desfășurat nouă misiuni ale experților electorali, iar în Nigeria și în Republica Democratică Congo (RDC) s-au desfășurat două misiuni de monitorizare a alegerilor.

Consolidarea justiției

În 2014, justiția și statul de drept au continuat să se afle în centrul obiectivelor și operațiunilor UE. UE a continuat să fie implicată în sprijinirea statului de drept, precum și în programe de consolidare a capacităților în materie de securitate și de justiție în peste 50 de țări din întreaga lume. Prin sprijinirea eforturilor țărilor terțe de a-și consolida sistemele de justiție, UE a contribuit la reducerea decalajului dintre capacitatea statelor și Curtea Penală Internațională.

Corupția reprezintă un obstacol major în calea dezvoltării. Odată cu comunicarea Comisiei „O viață decentă pentru toți: de la viziune la acțiune colectivă”²⁶ din anul 2014, UE și-a reînnoit angajamentul de combatere a corupției prin promovarea, în cadrul post-2015, a adoptării și punerii în aplicare a unor cadre juridice și politici naționale adecvate. În anul 2014, prin proiecte în valoare de aproape 77 de milioane de euro s-a abordat combaterea corupției la nivel de țară prin reprezentarea intereselor, sensibilizare și raportare, precum și prin consolidarea capacităților organismelor de control și supraveghere și ale sistemului judiciar.

Pace și stabilitate

Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP) îi oferă Uniunii Europene posibilitatea de a reacționa rapid, cu măsuri specifice, în situațiile de criză emergentă. În cursul anului 2014, acesta i-a permis Uniunii Europene să acorde în timp util sprijin de urgență în cazul unor crize cu o prioritate deosebită, cum ar fi cele din Ucraina, Siria/Irak și Republica Centrafricană sau epidemia de Ebola. Aceste acțiuni ale IcSP reprezintă, de obicei, măsura inițială a UE în direcția construirii unor societăți pașnice și a eradicării sărăciei în țările fragile și afectate de conflicte – o prioritate de vârf pentru UE.

²⁶ COM(2014)335, 2.06.2014.

În anul 2014, UE a continuat să sprijine procesul legat de Noul acord („New Deal”)²⁷ pentru a se asigura că intervențiile UE au un impact pozitiv asupra reducerii sărăciei și a prevenirii conflictelor.

La sfârșitul anului 2014, UE avea în desfășurare 16 misiuni sau operații civile și militare legate de **politica de securitate și apărare comună (PSAC)**. În anul 2014 au fost instituite două misiuni civile (EUCAP Sahel Mali²⁸ și EUAM Ucraina²⁹), precum și o operațiune militară în Republica Centrafricană (EUFOR RCA³⁰). Misiunile PSAC variază în ceea ce privește dimensiunea (de la un personal de 10 membri la unul de 1000 de membri) și mandatul. O misiune militară a fost lansată în Mali în anul 2013 (EUTM Mali³¹) și va dura până în anul 2016.

De la începutul crizei politice și de securitate, UE a sprijinit în mod constant integritatea teritorială a statului **Mali**, revenirea acestuia la ordinea constituțională și căutarea unei soluții politice a crizei prin intermediul dialogului. Din iunie 2014, UE a fost implicată în procesul de pace de la Alger în calitate de co-mediator.

În cursul anului 2014, au fost semnate contracte de sprijin în vederea consolidării statului cu o serie de țări fragile afectate de epidemia de Ebola, printre care Guineea, Sierra Leone și Liberia, cu scopul de a oferi sprijin pentru serviciile de sănătate, de a menține stabilitatea macroeconomică și de a crea o marjă de manevră fiscală pentru măsuri legate de epidemie.

În **Republica Centrafricană**, UE a sprijinit eforturile regionale de stabilizare. Începând din ianuarie 2014 a fost instaurat un nou guvern de tranziție, iar în luna septembrie forța MISCA, condusă de Uniunea Africană, a fost înlocuită de o operație ONU de menținere a păcii: MINUSCA.

UE este principalul furnizor de asistență oficială pentru dezvoltare (AOD) în sprijinul Republicii Centrafricane, iar la 15 iulie 2014 a lansat un fond fiduciar inovator, cu donatori multipli, gestionat de Uniunea Europeană: „**Bêkou**”³². Datorită contribuțiilor din partea FED, a Franței, Germaniei și Olandei, efectuate în cursul anului 2014, acest fond nou a fost dotat cu suma de 36 de milioane de euro. În plus, printr-un „contract de sprijin în vederea consolidării statului” care a permis menținerea funcțiilor de bază ale statului, fondul a primit 27 de milioane de euro pentru sănătate și educație, 20 de milioane de euro pentru procesele electorale și sprijin bugetar în valoare de 33 de milioane de euro pentru situațiile de fragilitate.

În decembrie 2013, Comunicarea comună a ÎR/VP și a Comisiei Europene cu tema **Abordarea globală a UE în materie de conflicte și crize externe**³³ a prezentat propuneri privind modalitățile de a consolida coerența, exhaustivitatea și eficacitatea acțiunii externe a UE, cu un accent special asupra situațiilor de conflict și de criză.

În urma concluziilor Consiliului din mai 2014 privind abordarea globală a UE, serviciile Comisiei și SEAE au lucrat în cooperare cu statele membre ale UE pentru a elabora un plan de acțiune, care a fost adoptat în anul 2015.

²⁷ <http://www.newdeal4peace.org/>

²⁸ Misiunea UE de consolidare a capacităților în Sahel Mali.

²⁹ Misiunea UE de consiliere în Ucraina.

³⁰ Forța (militară) a Uniunii Europene din Republica Centrafricană.

³¹ Misiunea UE de instruire în Mali.

³² https://ec.europa.eu/europeaid/trust-fund-bekou_en

³³ JOIN(2013) 30 final, 11.12.2013.

În anul 2014, UE a continuat să pună în aplicare cadrul său strategic pentru **Cornul Africii**³⁴, urmărind o abordare globală cu privire la pacea și stabilitatea în regiune. La nivel național, UE și-a asumat rolul de partener internațional principal în **Somalia**, oferind sprijin politic, financiar și de securitate. De asemenea, UE rămâne cel mai mare contribuitor financiar al misiunii Uniunii Africane în Somalia (AMISOM). În cursul anului 2014, Somaliei i-a fost acordat din FED un sprijin în valoare de 89 de milioane de euro.

Cooperarea bilaterală cu guvernul sirian este suspendată din anul 2011, dar în cursul anului 2014 prin intermediul IEV a fost furnizat ajutor umanitar vital (41 de milioane de euro) în sprijinul cetățenilor **sirieni** aflați în pericol. Aceste fonduri au sprijinit acțiuni în domeniul sănătății, al educației, al asigurării mijloacelor de subsistență și al consolidării capacităților societății civile. De asemenea, a fost acordat sprijin în țările învecinate, în special în Iordania și Liban, pentru a ajuta aceste țări să facă față consecințelor crizei. În anul 2014, prin intermediul Instrumentului european de vecinătate, celor trei țări le-a fost alocată o sumă totală de 213 milioane de euro. În Iordania, ajutorul este utilizat în principal pentru a acoperi costul educației oferite copiilor sirieni refugiați. În Liban, ajutorul este utilizat pentru a face față presiunilor asupra infrastructurii țării, inclusiv în ceea ce privește școlile, asistența medicală primară și epurarea apelor uzate. Pentru crearea Fondului fiduciar regional al Uniunii Europene ca răspuns la criza siriană (**Fondul Madad**) s-au alocat 20 de milioane de euro, cu o contribuție suplimentară de trei milioane de euro din partea Italiei ca partener inițial de cofinanțare.

Parteneriate strategice

UE are un interes strategic în promovarea legăturilor cu partenerii care joacă un rol din ce în ce mai important în afacerile internaționale, inclusiv cu cei care nu mai sunt eligibili pentru ajutor bilateral pentru dezvoltare, cum ar fi Brazilia, China, India și Mexic. În plus, UE promovează parteneriatele echitabile cu economiile emergente (de exemplu Asia de Sud-Est și America Latină). Tocmai pentru a răspunde acestor nevoi, în anul 2014 a fost adoptat Instrumentul de parteneriat (IP)³⁵.

Instrumentul de parteneriat sprijină dimensiunea externă a politicilor interne ale UE cuprinzând arii de la competitivitate și migrație la cercetare și inovare și abordând provocări mondiale majore, cum ar fi securitatea energetică, schimbările climatice și protecția mediului, precum și aspecte specifice ale diplomației economice a UE. Instrumentul acoperă, de asemenea, diplomația publică (inclusiv diplomația culturală) și activitățile de informare menite să promoveze valorile și interesele UE.

Solidaritate și sprijin

În 2014, Direcția Generală Ajutor Umanitar și Protecție Civilă (DG ECHO) a oferit asistență în valoare de peste 1,3 miliarde de euro ca reacție la dezastrele naturale, conflictele armate și crizele de lungă durată.

În **Africa de Vest**, principala provocare din anul 2014 a fost izbucnirea epidemiei de **Ebola**, care a făcut peste unsprezece mii de victime. Fiind unul dintre primii donatori internaționali care au reacționat, Comisia a mobilizat 210 milioane de euro pentru asistența de dezvoltare și de redresare rapidă, pentru asistența din 2014 și 2015. După adăugarea contribuțiilor pentru ajutor umanitar și a sumei de 138,4 milioane de euro pentru cercetarea în domeniul tratamentului, a metodelor de diagnostic și a vaccinurilor, contribuția totală a Comisiei Europene s-a ridicat la 414 milioane de euro. Finanțarea totală din partea UE, incluzând contribuțiile de la bugetul UE și din partea statelor

³⁴ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2016858%202011%20INIT>

³⁵ http://ec.europa.eu/dgs/fpi/what-we-do/partnership_instrument_en.htm

membre, a fost de peste 1,2 miliarde de euro. În plus, peste 100 de milioane de euro au fost finanțate de către sectorul de profil, în cadrul inițiativei privind medicamentele inovatoare.

Sprijinul semnificativ acordat de Comisie pentru inițiative globale în materie de sănătate, cum ar fi Alianța mondială pentru vaccinuri și imunizare (GAVI), a contribuit la înregistrarea de progrese în legătură cu obiectivele de dezvoltare ale mileniului, în special în ceea ce privește reducerea mortalității copiilor sub cinci ani. În anul 2014, GAVI a primit un nou angajament în valoare de 10 milioane de euro pentru a face ca vaccinurile pneumococice să devină mai ușor disponibile în țările mai puțin dezvoltate din grupul ACP. În iunie 2014, Parlamentul European și Consiliul au aprobat participarea UE la cel de al doilea program de Parteneriat dintre țări europene și țări în curs de dezvoltare privind trialurile clinice cu Africa Subsahariană, cu o contribuție a UE de 683 de milioane de euro.

Sprijinul financiar acordat de UE pentru programul global pentru educație a jucat un rol important în eforturile depuse pentru îmbunătățirea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului privind educația. În iunie 2014, Comisia a găzduit la Bruxelles cea de a doua conferință a **donatorilor pentru finanțarea educației**, a parteneriatului global pentru educație. În cadrul conferinței s-a anunțat un angajament fără precedent de 26 de miliarde de euro destinați finanțărilor naționale suplimentare pentru educație.

În anul 2014, **egalitatea de gen** a rămas o provocare importantă, strategia de reacție cuprinzătoare a UE incluzând activități destinate integrării principiului egalității de gen în aproape toate programele majore de ajutor. În cadrul programului adoptat recent, ICD – programul privind bunurile publice mondiale și provocările aferente, în perioada 2015-2020 s-au alocat peste 100 de milioane de euro pentru bunăstarea femeilor și a copiilor, acordându-se o atenție deosebită practicilor dăunătoare, cum ar fi mutilarea/tăierea genitală feminină, căsătorirea copiilor, căsătoriile premature și căsătoriile forțate.

Egalitatea de gen și emanciparea femeilor reprezintă elemente transversale importante ale activităților de dezvoltare. Rolul esențial pe care îl joacă femeile în toate sectoarele de dezvoltare în țările ACP a fost evidențiat în special în studiul „**Femeile din țările ACP, actori ai dezvoltării**”³⁶. Publicația a ilustrat rolul vital al organizațiilor de la nivel local în aplicarea drepturilor femeilor, precum și contribuția lor la dezvoltarea durabilă.

La zece ani de la **tsunami-ul devastator din 26 decembrie 2004**, Uniunea Europeană încă mai contribuie activ la redresarea regiunii. În decursul ultimilor zece ani, prin intermediul asistenței umanitare, Comisia Europeană a alocat în total 123 de milioane de euro pentru victimele tsunami-ului din întreaga regiune (Indonezia, Sri Lanka, India, Maldive și Thailanda). Numai eforturile de reconstrucție pentru Indonezia s-au ridicat la o sumă suplimentară de 200 de milioane de euro.

Privind în perspectivă

UE a declarat anul 2015 drept **Anul European pentru Dezvoltare (AED2015)**, cu deviza „Lumea noastră, demnitatea noastră, viitorul nostru”. AED2015 este primul An European pentru Dezvoltare și are drept obiectiv să stabilească relații cu cetățenii europeni și cu alte părți vizate pentru a-i sensibiliza cu privire la acțiunile externe ale UE în materie de dezvoltare.

Anul 2015 este unul crucial pentru dezvoltarea internațională și marchează trecerea la o abordare integrată a eradicării sărăciei și a dezvoltării durabile. Trei reuniuni internaționale la nivel înalt oferă posibilitatea de a se cădea de acord asupra noii agende, inclusiv asupra Agendei 2030 pentru

³⁶ http://www.acp.int/sites/acpsec.waw.be/files/Final_BD%20-%20English.pdf

dezvoltare durabilă, care cuprinde **obiectivele de dezvoltare durabilă, cea de a treia Conferință internațională privind finanțarea pentru dezvoltare** de la Addis Abeba din iulie 2015, **Summitul Organizației Națiunilor Unite (ONU) privind dezvoltarea durabilă**, care va avea loc la New York în luna septembrie, și, nu în ultimul rând, **conferința CCNUSC COP 21** de la Paris din decembrie 2015, care ar trebui să adopte obiective fundamentale pentru limitarea schimbărilor climatice, care au un impact considerabil asupra politicilor de dezvoltare internațională.

Exercițiul de **programare comună** va fi extins în continuare în cursul anului 2015, iar prima raportare pe baza **noului cadru privind rezultatele dezvoltării și cooperării internaționale** este prevăzută pentru ultimul trimestru al anului 2015.

Migrația, în special criza migrației din Marea Mediterană, reprezintă un aspect cu o importanță tot mai mare pentru întreaga Uniune Europeană. Prin urmare, Consiliul European a decis că, la 11 și 12 noiembrie 2015, la Malta va avea loc un summit dedicat acestei chestiuni, la care vor participa Uniunea Africană și țări care au un rol-cheie pentru acest domeniu de politică.

În cursul anului 2015, în cadrul programului de lucru Orizont 2020, vor fi finanțate mai multe proiecte de cercetare în domeniul științelor sociale și umane, care vor oferi noi instrumente analitice și vor contribui cu informații la consolidarea rolului de actor global al UE³⁷.

Printre prioritățile pentru anul 2015 se numără sprijinirea gestionării responsabile a lanțurilor de aprovizionare globale. În special, UE va sprijini inițiativa germană, „Parteneriat pentru textilele durabile”³⁸, menită să promoveze practicile comerciale responsabile în țările în curs de dezvoltare pentru a pune în aplicare standardele sociale, ecologice și economice de-a lungul întregului lanț valoric al textilelor.

În a doua jumătate a anului 2015 va fi lansat **Raportul bienal privind CPD** pentru perioada 2013-2015, care va include un studiu privind punerea în aplicare a CPD la nivelul statelor membre. De asemenea, o versiune revizuită a **Planului de acțiune al UE privind egalitatea de șanse între femei și bărbați** pentru perioada 2016-2020 va fi publicată în anul 2015, ca document de lucru al serviciilor Comisiei.

³⁷ http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2014_2015/main/h2020-wp1415-societies_en.pdf

³⁸ <https://www.textilbuendnis.com/index.php/en/>